

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36638
Nom: Periodisme de crisi
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Periodisme especialitzat	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BLASCO CHAFER MARIA REMEI

RESUM

Periodisme de crisi és una assignatura del mòdul obligatori que aborda el paper crucial que exerceix la comunicació en la gestió dels diferents tipus de crisis, ja siguen sistèmiques o derivades d'una situació d'emergència o *breaking news*. Partint d'una anàlisi crítica, l'assignatura vol donar a l'alumnat les eines necessàries per a identificar i comprendre els enfocaments, processos i mètodes essencials en la gestió de la comunicació de crisi i emergències, així com per a informar de les diverses situacions de crisi amb solvència i amb respecte als principis deontològics de la professió.

Periodisme de crisi posa especial èmfasi en les crisis provocades per les guerres i el canvi climàtic, amb l'objectiu de millorar-ne la mirada mediàtica i assolir els objectius de desenvolupament sostenible 2015-2030 impulsats per l'Organització de les Nacions Unides. Concretament els objectius ODS 5 (Igualtat de Gènere), ODS 13 (Acció pel clima) i ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides).

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És recomanable que l'alumnat estiga familiaritzat amb el concepte de crisi i amb les diverses aproximacions que en fan els mitjans de comunicació en les seues cobertures. Les crisis, independentment de la categoria a què pertanyen, són una part central de la dieta mediàtica i convé que l'estudiantat n'estiga informat.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

Capacitat i habilitat per a recuperar, organitzar, analitzar i processar informació i comunicació amb la finalitat de ser difosa, servida o tractada per a usos privats o col·lectius a través de diversos mitjans i suports o en la creació de produccions de qualsevol tipus.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Comprensió de les dades i de les operacions matemàtiques efectuades amb alguns d'ells d'ús corrent en els mitjans de comunicació i capacitat i habilitat per a saber utilitzar dades i estadístiques de manera correcta i comprensible per a la divulgació majoritària.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Que els estudiants tinguen la capacitat i la creativitat necessàries per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció comunicativa, aplicant solucions i punts

de vista fundats en el desenvolupament dels projectes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

La assignatura aborda els següents temes:

1. Concepte de crisi i característiques

1.1 Introducció al periodisme de crisi

Aproximació teòrica al concepte de periodisme de crisi i les diferències amb altres tipus de periodisme.

1.1.1 Concepte i naturalesa del periodisme de crisi

1.1.2 Evolució i rellevància en el món actual

1.1.3 Diferències amb altres tipus de periodisme

2. Periodisme de crisi versus comunicació de crisi

Totes les institucions i organismes afectats per una crisi recurren a la comunicació. La informació que proporcionen, i com ho fan, determinarà la percepció de la ciutadania. Els mitjans de comunicació han de relacionar-se amb aquests gabinets amb voluntat de col·laboració, però sense renunciar a la seua missió de denúncia.

2.1 Principis i estratègies de la comunicació de crisi

2.2 Canals i mitjans de comunicació en crisi

2.3 El rol del periodista en la comunicació de crisi

3. Tipus de crisis i conflictes i com gestionar-los

3.1 Gestió de crisis institucionals i polítiques

Anàlisi de casos concrets tant des del punt de vista dels gabinets de comunicació com dels mitjans que en fan cobertura.

3.1.1 Naturalesa i tipus de crisis institucionals i polítiques

3.1.2 El rol del periodista en la gestió d'aquestes crisis

3.1.3 Anàlisi de la cobertura mediàtica

3.2 Gestió de crisis derivades de catàstrofes naturals o emergències

Requereixen rutines específiques perquè està en joc la vida de les persones. Tant institucions com mitjans han de prioritzar la seguretat ciutadana.

3.2.1 Tipus: naturals, sanitàries, tecnològiques

3.2.2 El rol del periodisme

3.2.3 Protocols en 'breaking news'

3.2.4 Anàlisi de la cobertura mediàtica

3.3 Crisis derivades de conflictes o guerres

Cal informar amb honestat, superant dinàmiques propagandístiques, amb una perspectiva humana i de

gènere.

3.3.1 El periodisme de conflictes

3.3.2 Rutines i protocols

3.3.3 Perspectiva humana i de gènere

4. Reportatge sobre una situació de crisi real i principis estratègics

4.1 Projecte de reportatge periodístic

4.2 Enfocament del tema

4.3 Fonts i metodologia

4.4 Realització del reportatge (premsa escrita o ràdio)

Aquest pla de continguts es plasmarà en els següents resultats d'aprenentatge:

- Generar la gestió de polítiques públiques de seguretat, tant en la definició com en la implementació, en un model de gestió pluralista, amb atenció a l'argumentació en contextos de crisi.
- Comprendre els interessos dels diversos actors implicats en el periodisme de crisi i conèixer les dinàmiques de producció comunicativa en situacions d'emergència.
- Analitzar críticament els elements i estratègies comunicatives en la cobertura mediàtica de crisis i catàstrofes ambientals, polítiques, socials i sanitàries.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	67,50
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament per a l'assignatura de *Periodisme de crisi* estarà repartida entre un enfocament teòric i un enfocament pràctic. L'objectiu és assegurar que l'estudiantat adquireisca una comprensió teòrica sòlida aplicat directament a través d'activitats pràctiques.

- Personalised tutorships
- Individual self-study and work
- Group self-study and work
- Theoretical classes (lectures or expository classes with student presentations)
- Practical classes
- Discussion classes

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

L'avaluació de l'assignatura es dividirà entre un examen sobre els coneixements teòrics i la realització de pràctiques, tant d'anàlisi i debat sobre cobertures periodístiques i gestions comunicatives, com de cobertura periodística d'una situació de crisi real en format de reportatge.

Primera convocatòria

- **30 % de la nota:** Examen teòric sobre el contingut de l'assignatura, incloent qüestions sobre les sessions de debat i anàlisi.
- **60 % de la nota:** Avaluació de les activitats pràctiques realitzades durant el curs, tant les tasques individuals com els treballs en grup. El treball més important de la part pràctica serà el reportatge sobre una situació de crisi, a realitzar en grup i que es podrà elaborar per a un mitjà escrit o per a la ràdio. Les pràctiques realitzades en grup no es poden recuperar.
- **10 % de la nota:** Avaluació de la participació de l'estudiant en les dinàmiques de debat i anàlisi a l'aula.

Segona convocatòria

- **30 % de la nota:** Examen teòric sobre el contingut de l'assignatura, incloent qüestions sobre les sessions de debat i anàlisi.

- **60 % de la nota:** Avaluació de les activitats pràctiques realitzades durant el curs. El treball més important de la part pràctica serà el reportatge sobre una situació de crisi, a realitzar en grup i que es podrà elaborar per a un mitjà escrit o per a la ràdio.

Per a aprovar l'assignatura cal haver superat les dues parts per separat (un 5 sobre 10).

En el cas de la segona convocatòria, per a poder fer l'examen és imprescindible haver lliurat prèviament les pràctiques i tindre-les aprovades. Si hi ha pràctiques que, pel format, no es poden realitzar, el professorat les substituirà per unes altres.

Honestetat intel·lectual i plagi

L'honestetat intel·lectual és fonamental en les comunitats acadèmiques i imprescindible per a una avaluació justa del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs que facen ús de col·laboració fraudulenta o s'hagen elaborat amb ajuda d'intel·ligència artificial (com ChatGPT o altres), excepte si el seu ús forma part explícita dels continguts de l'assignatura i compta amb l'autorització expressa del professorat.

En cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, aquest podrà ser qualificat amb un zero i comportar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció corresponent segons la legislació vigent.

També es consideraran faltes greus i podran suposar la suspensió immediata de la convocatòria accions com: copiar o facilitar la còpia de treballs entre l'alumnat; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o intentar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable; o la suplantació d'identitat en un examen. Quan es detecten aquestes faltes greus, el professorat haurà de comunicar-ho a la coordinació del Grau.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografia o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzada i podrà suposar la suspensió d'aquesta prova.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Coombs, W. T. (2014). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding* (4th ed.). SAGE Publications, Inc.

Cottle, S. (2008). *Global crisis reporting*. Open University Press.

Gómez, L. (2019). *Gestión de crisis: Guía para planificar y actuar ante situaciones críticas*. Editorial Pirámide.

Heath, R. L., & O'Hair, H. D. (Eds.). (2010). *Handbook of risk and crisis communication*. Routledge.

Kriesberg, L., & Dayton, W. B. (2012). *Constructive conflicts: From escalation to resolution*. Rowman & Littlefield Publishers.

Referències complementàries

Alvarado, M., & Morales, O. (2017). *Periodismo de crisis y seguridad del Estado*. Editorial UCR.

Austin, L., Liu, B. F., & Jin, Y. (2012). How audiences seek out crisis information: Exploring the social-mediated crisis communication model. *Journal of Applied Communication Research*, 40(2), 188-207. <https://doi.org/10.1080/00909882.2012.654498>

Christians, C. G., Glasser, T., McQuail, D., Nordenstreng, K., & White, R. A. (2010). *Normative theories of the media: Journalism in democratic societies*. University of Illinois Press.

Fearn-Banks, K. (2016). *Crisis communications: A casebook approach* (5th ed.). Routledge.

Galtung, J. (1998). *Tras la violencia, 3R: Reconstrucción, reconciliación, resolución*. Bakeaz.

Littlefield, R. S., & Quenette, A. M. (2007). Crisis leadership and Hurricane Katrina: The portrayal of authority by the media in natural disasters. *Journal of Applied Communication Research*, 35(1), 26-47. <https://doi.org/10.1080/00909880601065664>

Lundgren, R. E., & McMakin, A. H. (2018). *Risk communication: A handbook for communicating environmental, safety, and health risks* (6th ed.). IEEE Press.

Moreno Castro, C. (2009). *Comunicar los riesgos. Ciencia y tecnología en la sociedad de la información*. Biblioteca Nueva / OEI.

Palenchar, M. J., & Heath, R. L. (2007). Strategic risk communication: Adding value to society. *Public Relations Review*, 33(2), 120-129. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2006.11.014>

Paniagua Gallart, C. (2012). Una historia de la comunicación de crisis en España. *Revista ICONO 14. Revista Científica de Comunicación y Tecnologías Emergentes*, 8(2), 3-24. <https://doi.org/10.7195/ri14.v8i2.243>

Reynolds, B., & Seeger, M. W. (2014). *Crisis and emergency risk communication* (2nd ed.). Centers for Disease Control and Prevention.

Seeger, M. W., Sellnow, T. L., & Ulmer, R. R. (2003). *Communication and organizational crisis*. Praeger.

Taylor, M., & Kent, M. L. (2007). Taxonomy of mediated crisis responses. *Public Relations Review*, 33(2), 140-146. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2007.02.018>

Ulmer, R. R., Sellnow, T. L., & Seeger, M. W. (2015). *Effective crisis communication: Moving from crisis to opportunity* (3rd ed.). SAGE Publications, Inc.

Veil, S. R., Buehner, T., & Palenchar, M. J. (2011). A work-in-process literature review: Incorporating social media in risk and crisis communication. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 19(2), 110-122. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5973.2011.00639.x>

Walters, L. M., & Walters, T. N. (1992). Environment of confidence: An introduction to environmental communication. In L. M. Walters, L. Wilkins, & T. Walters (Eds.), *Bad tidings: Communication and catastrophe* (pp. 1-18). Lawrence Erlbaum Associates.